

ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදල - 2016

ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදලේ 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 2006 අංක 28 දරන ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදල් පනතේ 17 වගන්තිය සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාරව අරමුදලේ වාර්ෂික වාර්තාව සමග ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මුදල් පනතේ 13(7)(ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාර විස්තරාත්මක වාර්තාවක් අරමුදලේ සභාපති වෙත 2017 ඔක්තෝබර් 16 දින නිකුත් කරන ලදී.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවයන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාළවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් තක්සේරු කිරීම් ද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් අරමුදලේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ (3) හා (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදලේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 12

ප්‍රමිතයේ 77 ඡේදය පරිදි ආයතනයක සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ඇතිවන ලාභය මත හඳුනා ගන්නා ලද බදු වියදම් ලාභ අලාභ ගිණුමේ වෙනම දැක්විය යුතු වුවද අරමුදල විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව හඳුනාගෙන තිබුණු රු.195,609,935 ක බදු වියදම විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ දක්වා නොතිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 21

විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් වූ මූල්‍ය අයිතම් සෑම වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයක් අවසානයේදීම අවසාන අනුපාතිකය යොදාගනිමින් පරිවර්තනය කළ යුතු වුවද අරමුදලේ ගිණුම් 02 ක ශේෂය එසේ පරිවර්තනය නොකිරීම හේතුවෙන් ගිණුමේ ශේෂය හා පරිවර්තන ශේෂය අතර රු. 22,663,676 ක වෙනස්කම් පැවතුණි. ඒ අනුව මෙම අයිතම අතර වූ රු. 22,663,676 ක විනිමය ලාභය ගිණුම්ගත වී නොතිබුණු අතර ඊට සමාන ප්‍රමාණයකින් එම වත්කම්ද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අඩුවෙන් නිරූපනය වී තිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) බදු බැරකම් ගණනය කිරීමේදී තක්සේරු වර්ෂයේ පාරිතෝෂිත දීමනා වියදම අඩු කිරීමට ආදායම් බදු පනතින් ඉඩ නොදෙන බැවින් අරමුදල පාරිතෝෂිත දීමනා වියදම වශයෙන් සේවක මණ්ඩල වියදම තුළ ඇතුළත් රු.3,603,644 ක් බද්දට යටත් ආදායමට එකතු කිරීම වෙනුවට, පාරිතෝෂික වියදම හා ආයුගණන ලාභය (Actuarial gain) අතර වෙනස වූ රු.

1,137,249 ක් බද්දට යටත් ආදායමට එකතු කර තිබුණි. ඒ හේතුවෙන් බද්දට යටත් ආදායම රු. 2,466,395 ක් අඩුවෙන් ගණනය වී ඇති බවත්, ඊට අනුරූපී බදු බැරකම වූ රු.690,591 ක්ද අඩුවෙන් ගණනය කර තිබුණි.

- (ආ) ප්‍රතිරක්ෂණ අංශයේ ලැබිය යුතු වාරික ආදායම් පාලන ගිණුම තුළ වූ රු.29,579,065 ක හා ඇමරිකානු ඩොලර් 8,756 ක හරපත් ද රු.10,000,593 ක බැරපත්ද 2015 වර්ෂයේදී නිරවුල් කර තිබියදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට වූ ශේෂයෙන් ඉවත් කර නොතිබුණි.
- (ඇ) ප්‍රතිරක්ෂණ අංශයේ 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. 424,430,802 ක් වූ ලැබිය යුතු ශේෂය තුළ රු. 39,502,102 ක බැර ශේෂ ඇතුළත්වීම හේතුවෙන් ඊට සමාන ප්‍රමාණයකින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ලැබිය යුතු වාරික ආදායම අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඈ) අනෙකුත් මූල්‍ය වගකීම්වල ඇතුළත් රජයේ නිලධාරීන්ට ලබා දුන් මෝටර් සයිකල් රක්ෂණ වාරික, ලැබුණු අත්තිකාරම් ගිණුමක් තුළ රඳවා තිබුණු අතර එම එක් එක් රක්ෂණ ගිවිසුම වෙනුවෙන් ඉතිරි වාරික මුදල් ලද පසු ඒවාද ඇතුළු මුළු වාරික මුදල ආදායමක් ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම ආයතනයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය විය. 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට එම ලැබුණු අත්තිකාරම් ගිණුමේ ශේෂය රු. 21,750,002 ක් වූ අතර එම ශේෂයට අදාල ඉතිරි මුදල් නොලැබීම මත එය වර්ෂයේ ආදායමක් ලෙස හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.
- (ඉ) අරමුදලේ කාර්ය පටිපාටි සංග්‍රහය අනුව, ඉන්වොයිස් කළ දින සිට දින 60 ක් ඇතුළතදී ණයගැනී ශේෂ පියවිය යුතු වුවත් රක්ෂණ ව්‍යාපාර පත්ති දෙකක 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු ශේෂය තුළ දින 90 ඉක්මවූ එකතුව රු.1,049,204,598 ක ශේෂ පැවතුණද විවක්ෂණ සංකල්පයට අනුව අරමුදල විසින් බොල් හා අඩමාන ණය වෙන් කිරීම් සිදු කර නොතිබුණි.
- (ඊ) මෝටර් රථ රක්ෂණ හිමිකම් ගෙවීම් රු.5,634,178 ක් මෝටර් රථ රක්ෂණ හිමිකම් ගෙවීම් ගිණුමට ගිණුම්ගත කිරීම වෙනුවට මෝටර් රථ රක්ෂණ හිමිකම් වෙන් කිරීමේ ගිණුමට ගිණුම්ගත කර තිබීම හේතුවෙන් එම ගිණුම් දෙකේ වටිනාකම පිළිවෙලින් රු. 5,634,178 කින් අඩුවෙන් හා වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

2.2.3 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට ප්‍රතිරක්ෂණ අංශයේ ලැබිය යුතු ශේෂයට අදාළව ඉදිරිපත් කළ උප ලේඛනයේ හා 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට අදාල ශේෂ සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කළ උපලේඛනයේ පෞද්ගලික ආයතනයකට අයත් හරපත් හා බැරපත් වටිනාකම් වූ පිළිවෙලින් රු.36,836,958 ක බැර හා රු.30,702,859 ක හර ශේෂ අතර වෙනසක් වූ අතර එම වටිනාකම් නිරවුල් කළ බවටද සාක්ෂි නොවීය.

2.2.4 ප්‍රමාණවත් අධිකාර බලයකින් තහවුරු නොවූ ගනුදෙනු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) පරිවසක් ලෙස ගෙවීම් කරමින් පැවති වැඩවර්ජන, කැරලි කෝලහල හා සිවිල් අරගල අංශයේ (SRCC & TR) කොමිස් ගෙවීම් 2008 වර්ෂයේ සිට නවතා තිබුණද 2016 වර්ෂයේ සිට නැවත ගණනය කර ලාභයෙන් වෙන් කිරීම් සිදුකර තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන රු.89,809,561 ක් වූ මෙම ගෙවීම්ට අදාල නෛතික පදනම විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

- (ආ) අංක 88/01 දරන 2012 ඔක්තෝබර් 31 දිනැති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා අනුමැතිය මත අරමුදලේ නිලධාරීන් වෙත රු. මිලියන 3 දක්වා සේවකයාගෙන් සියයට 3.5 ක් හා සේව්‍යයාගෙන් පිළිවෙලින් සියයට 7.5, 5 හා 2.5 ක පොලී අනුපාතිකයන් යටතේ කාණ්ඩ 03 ක් ලෙස දේපල ණය ලබා දී තිබුණි. මේ සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතියක් හෝ වෙනත් යම් වක්‍රලේඛ උපදෙසක් හෝ අනුමැතියක් ලබාගෙන නොතිබුණි. 2012 වර්ෂයේ සිට අරමුදලේ නිලධාරීන් 17 දෙනෙක් සඳහා මේ යටතේ දේපල ණය ලබා දී තිබුණු අතර මේ වෙනුවෙන් අරමුදල විසින් වර්ෂය තුළදී දරා තිබූ පොලී වියදම රු. 3,854,638 ක් විය.
- (ඇ) ඉහත (ආ) හි දේපල ණයට අමතරව ඉහත කී පරිදි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත පමණක් අරමුදල විසින් රාජ්‍ය බැංකුවක් හරහා නිලධාරීන්ට පුද්ගලික ණය ලබා දී තිබුණු අතර විධායක ශ්‍රේණිත් සඳහා රු. මිලියන 1.5 ක්ද විධායක නොවන ශ්‍රේණිත් සඳහා රු. 500,000 ක්ද උපරිම සීමාවක් නියම කර ගෙවීමේ හැකියාව මත විධායක නොවන ශ්‍රේණිත්ගේ එම ණය සීමාව රු. 500,000 සිට රු. 750,000 දක්වා වැඩි කර තිබුණි. මෙම ණය ලබා දීමේදීද ගෙවිය යුතු පොළිය සේවකයා හා අරමුදල අතර බෙදී යන බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. 2016 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට අරමුදලේ විධායක නොවන සේවකයින් 128 දෙනෙක්ද, විධායක සේවකයින් 13 දෙනෙකුද රජයේ බැංකුවකින් පෞද්ගලික ණය ලබාගෙන තිබුණි. ඒ අනුව 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට අරමුදල විසින් ඒ සඳහා ගෙවිය යුතු මුළු පොලී ප්‍රමාණය රු. 18,711,687 ක් විය.

2.2.5 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) මෝටර් රථ සාමාන්‍ය රක්ෂණ වටිනාකම වූ රු. 123,534,491 කට අදාළව ණයගැති කාල විශ්ලේෂණ හා ශේෂ සනාථ කිරීමේ ලිපි විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.
- (ආ) 2016 දෙසැම්බර් 31 දින වනවිට ස්වාභාවික ආපදා රක්ෂණ වැඩසටහනට අදාළව, ප්‍රතිරක්ෂණ ආයතන වෙතින් ලැබිය යුතු රු.5,528,802,851 ක් අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණද මේ සම්බන්ධයෙන් ශේෂ සනාථන ලිපි විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි. 2018 අප්‍රේල් 26 දිනැති අංක එන්අයිටීඑස්/එස්අයිඑන්/02/2016 දරන කළමනාකරණ නියෝජන ලිපිය අනුව, ඉන් රු.3,468,019,881 ක් තවදුරටත් ලැබිය යුතු තත්ත්වයේ පවතින බව කළමනාකරණය විසින් විගණනය වෙත දන්වා තිබුණි. කෙසේ වුවද ඉහත ලිපිය අනුව, එම වැඩසටහනට අදාළව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් ප්‍රතිරක්ෂණ ආයතනවලින් ලැබිය යුතු වූ රු.535,040,194 ක් කළමනාකරණ නියෝජන ලිපිය මගින්ද තහවුරු කර නොතිබුණි.

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට ප්‍රතිරක්ෂණ අංශයේ ලැබිය යුතු වාරික ආදායම් ශේෂය තුළ වූ රු. 9,053,364 ක ශේෂයක් හඳුනා ගෙන අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදල, විවිධ ආපදා තත්ත්වයන් සඳහා ඇස්තමේන්තු ලබා ගැනීමකින් තොරව ආපදා කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය වෙත හා අනෙකුත් ආයතනයන් වෙත ආපදා අරමුදල් මුදාහැර තිබීම හේතුවෙන් ඉතිරි වූ රු.14,928,705 ක ශේෂ 2016 දෙසැම්බර් 31 දින වනවිටත් ආපසු ලබාගෙන නොතිබුණි.

- (ඇ) වැඩවර්ජන, කැරලි කෝලාහල සිවිල් අරගල හා ත්‍රස්තවාදී අරමුදල් (SRCC & TR) අංශයේ 2016 මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි සටහන් අංක 10.1 ට අදාළ සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ගෙන් ලැබිය යුතු වාරික ආදායම් ලෙස දක්වා ඇති රු. 3,462,112 ක ශේෂය, 2014 වර්ෂයේ සිට පැවත එන අතර එම ශේෂය විගණන දිනය වූ 2017 ජූලි 14 වන විටත් අය කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඈ) 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට වගා රක්ෂණයට අදාළව ගිණුමට බැර කර තිබූ රු. මිලියන 42.5 කට අදාළව කෘෂිකාර්මික හා ගොවිජන රක්ෂණ මණ්ඩලය (AAIB) දැනුවත් කර අදාළ ලේඛන ගෙන්වා ගැනීමෙන් පසු කඩිනමින් ගෙවීම් කිරීමට කටයුතු කරන බව විගණනයට දන්වා තිබුණද, විගණන දිනය වූ 2017 ජූලි 31 වන විටත් එම ශේෂය නිරවුල් කර නොතිබුණි.
- (ඉ) ප්‍රතිරක්ෂණ අංශයේ ලැබිය යුතු වාරික ආදායම තුළ වාරික මුදල් ලැබී තිබුණු එක් රක්ෂණ සමාගමකින් ඊට අදාළ එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) හා ජාතිය ගොඩ නැගීමේ බදුවල (NBT) එකතුව රු. 5,005,761 ක් 2017 දෙසැම්බර් 31 දක්වා නිරවුල් කර නොතිබුණි.

2.4 ශේෂ පත්‍ර දිනට පසුව සිදුව ඇති සිද්ධීන්හි බලපෑම

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් සටහන් අංක 2.3.8 අනුව, අරමුදලෙහි අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ කළමනාකරණය විසින් තක්සේරුවක් කර තිබුණද, රු. බිලියන 15 ක් වූ ස්වාභාවික ආපදා සඳහා වූ ජාතික රක්ෂණවරණයෙහි 2017 වර්ෂයට අදාළ ප්‍රතිරක්ෂණවරණය ලබාගැනීම ප්‍රමාදවීම, ඒ අතර කාලය තුළ සිදුවූ ආපදා වෙනුවෙන් රක්ෂණ වන්දි භාර අරමුදලේ අරමුදල් වලින් ගෙවීමට සිදු වී තිබීම හා 2016 ජූනි 09 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය මත රක්ෂණ පන්ති අතර අරමුදල් හුවමාරු කිරීමට සිදු වීම හේතුවෙන් පසුගිය වර්ෂවලට සාපේක්ෂව අරමුදල මූල්‍යමය පිරිහීමකට පත් වී ඇති බව විගණනයේදී අනාවරණය විය. එසේම, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අරමුදලේ අලාභයක් ඇති වී නොතිබුණද 2017 මැයි 31 වන විට අරමුදලේ බදු පෙර අලාභය රු.552,501,540 ක් වී තිබීම හා රඳවා ගත් ඉපයුම් සංචිතයද 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට සාපේක්ෂව 2017 අගෝස්තු 31 දින වන විට රු. 2,543,773,950 ක වටිනාකමකින් අඩු වී තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. එසේම, 2016 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට අරමුදල සතු ජංගම නොවන වත්කම් වන දේපල පිරිසිදු හා උපකරණ වටිනාකම රු. 37,802,741 ක් හා එදිනට වූ ආයෝජන වත්කම් වටිනාකම රු. 11,195,999,167 ක් විය. එම ආයෝජන වටිනාකම 2017 අගෝස්තු 31 දින වන විට රු.8,300,859,568 ක් දක්වා අඩු වී තිබුණු අතර එය තවදුරටත් අඩුවෙමින් පැවතීම හේතුවෙන් අරමුදල අවදානම්කාරී තත්ත්වයකට ලක්වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

2.5 නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම.

පහත සඳහන් නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම් අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති, රෙගුලාසිවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම්
(අ) 2000 අංක 43 දරණ රක්ෂණ කර්මාන්තය විධිමත් කිරීමේ පනතේ 27 වෙනි වගන්තිය	රක්ෂණ ව්‍යාපාරයේ එක් එක් අනුපන්තිය සම්බන්ධයෙන් වෙනම ගිණුම් පවත්වාගත යුතු වුවද, අරමුදල විසින් වැඩ වර්ජන, කැරලි කෝලාහල සිවිල් අරගල හා ත්‍රස්තවාදී අරමුදල (SRCC & TR) හැර අනෙකුත් අංශ සඳහා ආංශික මූල්‍ය ප්‍රකාශන හෝ ඊට අදාළ ගිණුම් වාර්තා පිළියෙල කර නොතිබියදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අභ්‍යන්තර දෙපාර්තමේන්තු අතර රු. 2,308,114 ක් වූ ගෙවිය යුතු ශේෂයක් දක්වා තිබුණි.

(ආ) 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනත

114 වගන්තිය

2015 වර්ෂයට අදාළව 2016 ජනවාරි මාසයේදී, උපයන විට බදු සඳහා බැඳියාවක් පවතින නිලධාරීන් වෙත ගෙවන ලද රු.871,427 ක් වූ නිවාඩු දින දීමනා සඳහා උපයන විට ගෙවීම් බදු අඩු කර නොතිබුණු අතර 2016 වර්ෂයේ පෙබරවාරි සිට ජූලි මාසය දක්වා මාණ්ඩලික නොවන නිලධාරීන් අතුරින් උපයන විට බදු බැඳියාවක් පවතින නිලධාරීන් හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

(ඇ) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී /12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛය

(i) 8.3.8 වගන්තිය

අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතියකින් තොරව පරිත්‍යාග හා ත්‍යාග (Donations and Gifts) ලබා දිය නොහැකි බව සඳහන් වුවද, අරමුදල විසින් රු.1,159,220 ක් පරිත්‍යාග ලෙස විවිධ ආයතන හා පුද්ගලයන් වෙත ලබා දී තිබුණි.

(ii) 9.14.1 පරිච්ඡේදය

අරමුදල සඳහා අනුමත මානව සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළ පරිපාලන අත්පොතක් නොතිබුණු අතර 2016 අගෝස්තු 16 දින රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවට යවන ලද අංක එන්අයිටීඑල්/ඔසී/03/2014 දරන ලිපියෙන්, ආයතනික අවශ්‍යතාවය සැලකිල්ලට ගෙන යාවත්කාලීන කර සම්පූර්ණයෙන් සකස් කර අවසන් වූ පසු එම අත්පොත අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කරන බව දැනුම් දී තිබුණද මේ දක්වා කිසිදු ඉදිරි පියවරක් ගෙන නොතිබුණි.

(ඈ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය

මුදල් රෙගුලාසි 396

ආයතනයේ ජංගම ගිණුම් 03 කට අදාළව එකතුව රු.976,585 ක් වටිනා නිකුත් කළ නමුත් ගෙවීමට ඉදිරිපත් නොවූ මාස 06 ඉක්මවූ චෙක්පත් 33 ක් සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.6 අරමුදල් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) පූර්ව ඇස්තමේන්තුවක් නොමැතිව අරමුදල විසින් කෘෂිකාර්මික හා ගොවිජන රක්ෂණ මණ්ඩලයට 2016 ඔක්තෝබර් මාසයේදී රු.මිලියන 100 ක් “කෙතට අරුණ පොහොර දිරිය රක්ෂණ වැඩසටහන” සඳහා ලබාදී තිබූ අතර ඉන් රු.59,401,901 ක් පමණක් ප්‍රවර්තන වර්ෂය තුළ වියදම් කර තිබුණි. ඉතිරිය වූ රු.40,598,099 ක මුදල, 2017 මාර්තු 31 දින ආපසු අරමුදලට එවා තිබුණි.

- (ආ) 2015 ජූලි 29 දින පැවති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණයකට අනුව, අග්‍රහාර සාමාජික මුදල් එකතු කිරීමේ අරමුණින් ආරම්භ කළ අග්‍රහාර එකතු කිරීමේ ගිණුම් ශේෂය 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. 14,750 ක් වූ අතර ලිපිගොනු අනුව, 2015 නොවැම්බර් සිට කිසිදු බැර කිරීමක් මෙම ගිණුමට සිදුවී නොතිබීම නිසා ගිණුම ආරම්භ කළ අරමුණ ඉටු වී නොතිබුණි.

2.7 බදු රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අරමුදල, සරල කරන ලද එකතු කළ අගය මත බදු ක්‍රමයෙහි (SVAT) ලියාපදිංචි ආයතනයක් බැවින් ලියාපදිංචි ගැණුම්කරුවෙකු සඳහා සේවාව ලබාදී මාසයකට පසු දින 15 ක් ඇතුළතදී, බැර වවුචර්පත් (Credit Voucher) අදාළ ලියාපදිංචි සේවා සැපයුම්කරු වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද, ලියාපදිංචි ගැණුම්කරුවකු වූ ලංකා මිනරල් සැන්ඩ්ස් සමාගමෙන් SVAT ඉන්වොයිස් පත් සඳහා බැර වවුචර්පත් අරමුදලට ලැබී නොතිබීම හේතුවෙන් එම ඉන්වොයිස්වලට අදාළ VAT රහිත ලැබිය යුතු අගයන් අරමුදල වෙත ලැබී තිබුණද එම SVAT අගයන් නිවැරදි ලෙස හඳුනා ගැනීමට ක්‍රියාකර නොතිබුණි. එකී හේතුවෙන් සාමාන්‍ය රක්ෂණ (මෝටර් නොවන) අංශයේ ණයගැති කාල විශ්ලේෂණයේ දින 90 ඉක්මවූ ලැබිය යුතු ශේෂ තුළ රු.35,806 ක්වූ නිරවුල් නොවූ අගයන් ඇතුළත් වී තිබුණි.
- (ආ) 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනතෙහි 25 වන වගන්තියට අනුව, බදු නියම කල හැකි ආදායම නිශ්චය කිරීමේදී ඉඩ දිය යුතු අඩු කිරීමක් වන ක්ෂය දීමනා (Capital Allowance), ආදායමෙන් අඩු කිරීම වෙනුවට ගිණුම්කරණ ක්ෂය මුළු වටිනාකම ඉන් අඩුකර තිබුණි. විගණනයේදී කළ ගණනය කිරීම් අනුව ක්ෂය වීම සඳහා වූ දීමනාව රු.7,730,203 ක් වුවද, ගිණුම්කරණ ක්ෂය වටිනාකම රු.7,056,814 ක් ආදායමින් අඩුකර දක්වා තිබුණි.
- (ඇ) 2016 /2017 තක්සේරු වර්ෂයට අදාළ සංස්ථාපිත ආදායම් බදු වාර්තාව සඳහා උපදෙස් මාලාවේ කොටුව 30 (Cage 30)හි උපවගන්ති අංක 2.2 අනුව, මනිමාත්‍ර බැර කිරීම් (Notional Tax Credit) බද්දට යටත් වන ආදායමින් අඩු කර ගැනීම සඳහා බාහිර විගණකවරයෙකුගේ සහතිකය ආදායම් බදු වාර්තාව සමග ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද 2016 වර්ෂයේ මෙන්ම ඊට පෙර වර්ෂයන්හිදීද මෙම සහතිකය බාහිර විගණකවරයෙකු වෙතින් ලබා ගැනීමට අරමුදල කටයුතු කර නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.2,839,751,855 ක අතිරික්තයක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.4,303,897,565 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේ දී සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.1,464,145,710 ක පිරිහීමක් විය. දළ වාරික ආදායම රු.919,020,772 කින් වැඩිවී තිබුණද, ශුද්ධ ප්‍රතිලාභ හා හිමිකම් ගෙවීම් සහ ලියාහැරීම්, රු.2,534,277,747 කින් වැඩිවීම සමාලෝචිත වර්ෂයේ පිරිහීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ 04 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමේදී 2012 වර්ෂයේ රු. 2,083,023,166 ක් වූ අතිරික්තය 2014 වර්ෂය දක්වා වාර්ෂිකව උච්චාවචනය වී තිබූ අතර 2015 වර්ෂයේදී එය රු.4,562,029,897 වී තිබුණි. 2016 වර්ෂයේදී එය රු. 2,839,751,855 ක් දක්වා පහත වැටී තිබුණි. කෙසේ වුවද මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයට සේවක පාරිශ්‍රමික, රජයට ගෙවූ බදු හා ජංගම නොවන

වත්කම් සඳහා ක්ෂය නැවත ගැලපීමේදී 2012 වර්ෂයේදී රු. 2,165,850,389 ක් වූ අරමුදලේ දායකත්වය 2014 වර්ෂය දක්වා ක්‍රමයෙන් වැඩි වී තිබුණද, 2015 වර්ෂයේ සිට එය නැවතත් අඩු වී තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී එය රු. 3,011,061,987 ක් වී තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

2006 අංක 28 දරන ජාතික රක්ෂණ භාර අරමුදල් පනතේ 12(අ) වගන්තිය ප්‍රකාරව, මණ්ඩලයේ අරමුණු අනුව මණ්ඩලය විසින් මෙහෙයවනු ලබන දායක රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමයක් මගින්, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, අනපේක්ෂිත සෞඛ්‍ය අවදානම, පෞද්ගලික හදිසි අනතුරු හා දේපල හානි සම්බන්ධයෙන්

- රාජ්‍ය නිලධාරීන්, පළාත් රාජ්‍ය සේවයේ නිලධාරීන්, පළාත් පාලන සේවයේ නිලධාරීන් සහ රාජ්‍ය සේවයෙන්, පළාත් රාජ්‍ය සේවයෙන් හා පළාත් පාලන සේවයෙන් විශ්‍රාම ලැබ අවස්ථාවෝචිත පරිදි ආණ්ඩුවෙන්, පළාත් සභාවෙන් හෝ පළාත් පාලන සේවයෙන් දැනට විශ්‍රාම වැටුපක් ලබන තැනැත්තන් සඳහා,
- 1995 අංක 30 දරන ශ්‍රී ලංකා සමෘද්ධි අධිකාරිය පනතට අනුකූලව සමෘද්ධි ප්‍රතිලාභීන් සහ ඔවුන්ගේ පවුල් සඳහා,
- ගොවීන්, ධීවරයින් සහ ස්වයං රැකියාවල නියුක්ත තැනැත්තන් සඳහා,
- මණ්ඩලයේ නිර්දේශය මත අමාත්‍යවරයා විසින් කලින් කල හඳුනාගනු ලැබිය හැකි අවශ්‍යතාවයන් ඇති තැනැත්තන් හෝ තැනැත්තන් කණ්ඩායම් සඳහා, ප්‍රතිලාභ සහ ආරක්ෂණ සැපයීම දක්වා තිබුණි.

ඉහත අරමුණ ඉටු කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2016 අප්‍රේල් 29 දිනැති රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ අංක 12/2005 (vi) චක්‍රලේඛය මගින් දායකත්වය ස්වකැමැත්ත මත වන රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රම දෙකක් යටතේ තවදුරටත් රජයේ සේවකයින් සඳහා වන රක්ෂණවරණය පුළුල් කිරීමට කටයුතු කර තිබුණි. මේ වන විට ආයතන 1750 ක සාමාජිකයින් ලක්ෂ 02 කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් මෙම නව ක්‍රමය යටතේ එකඟතාවය පල කර ලියාපදිංචි වී ඇති නමුත් එයින් දැනට පද්ධතියට ඇතුළත් කර තිබුණේ ආයතන 650 කට අදාළ දත්ත පමණි. එසේම, මෙම ක්‍රමය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන රන්, රිදී හා සාමාන්‍ය රක්ෂණ ක්‍රමයට අදාළව වාරික මුදල් ලැබීම් වෙන් වෙන්ව හඳුනාගත හැකි වන පරිදි ගිණුම්ගත කිරීමක්ද සිදු කර නොතිබුණි.
- (ආ) මූල්‍ය හා රක්ෂණ ආයතනවල ලාභයෙන් සියයට 1 ක් වශයෙන් වූ වගා බද්ද මගින් ලැබෙන අරමුදල්, අවශ්‍යතාවය අනුව වගා හානි ගෙවීම සඳහා අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී කෘෂිකර්ම හා ගොවිජන රක්ෂණ මණ්ඩලය වෙත ලබා දීමට තීරණය කර තිබුණි. තවද, අංක 16/0525/706/017 හා 2016 අප්‍රේල් 07 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාව මගින් මෙම වගා බදු මුදලට භාවිතා කරමින් "කෙතට අරුණ පොහොර දිරිය" වැඩසටහන යටතේ පොහොර සහනාධාරය ලබන ගොවීන් සඳහා කෘෂිකාර්මික ණය සුරැකුම් ණය යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමටද අනුමැතිය ලබා ගෙන තිබුණි. එහෙත් ප්‍රගති සමාලෝචන වාර්තා අනුව, මෙම ණය ආරක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමය යටතේ වර්ෂය තුළ කිසිදු කාර්යයක් සිදු වී නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) ප්‍රතිරක්ෂණවරණය සැපයීම පිණිස 2016 වර්ෂයේදී අරමුදල විසින් පුද්ගලික සමාගමක් තෝරා ගෙන තිබූ අතර, 2016 වර්ෂයට අදාළ ප්‍රතිරක්ෂණ ගිවිසුම 2016 අප්‍රේල් 01 දින සිට 2017 අප්‍රේල් 01 කාල සීමාව දක්වා වලංගු විය. එකී වර්ෂය සඳහා රු. මිලියන 84 බැගින් වන කාර්තුමය වාරික 04 කින් රු. මිලියන 336 ක් ප්‍රතිරක්ෂණවරණයේ ශුද්ධ පිරිවැය වශයෙන් අරමුදල විසින් ප්‍රතිරක්ෂණකරුවන් වෙත ගෙවීම් සිදුකර තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (i) එම්එන්පීඊ/2016/35 අංක දරන 2016 මැයි 20 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ අනුව, මෙම ප්‍රතිරක්ෂණවරණය ලබාගැනීමේ අපේක්ෂිත අරමුණ වූයේ මෙවැනි ස්වාභාවික ආපදා මඟින් පැන නැගිය හැකි අසාමාන්‍ය හානි හේතුවෙන් ආයතනයේ මූල්‍ය තත්ත්වයට විය හැකි අවාසි සහගත බලපෑමෙන් ආරක්ෂා වීමයි. එසේ වුවද, විගණනයට ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව 2016 වර්ෂයේදී ආපදා සහන ලෙස රු.3,750,798,782 ක් ගෙවා තිබියදී මෙම ප්‍රතිරක්ෂණවරණ ආයතනයෙන් ඒ වෙනුවෙන් රු.153,326,181 ක් පමණක් ලැබී තිබුණි. ඒ අනුව ප්‍රතිරක්ෂණවරණයෙන් ආවරණය වී තිබුණේ මුළු ආපදා සඳහා ගෙවීම්වලින් සියයට 4 ක් පමණක් බැවින් එම අරමුණ ඉටුවේද පිළිබඳ ගැටළුවක් විගණනයේදී පැන නැගිණි.
- (ii) 2017/2018 වර්ෂයන්ට අදාළ ප්‍රතිරක්ෂණය සඳහාද ඉහත සඳහන් ආයතනයම තෝරා ගෙන තිබුණු අතර අරමුදල ඊට අදාළ ගිවිසුමට එළඹෙනුයේ 2017 මැයි 26 දින එනම්, 2017 මැයි 25 දින ගංවතුර හදිසි ආපදා තත්ත්වය ඇති වූ දිනට පසු දින වූ බැවින් ඒ වන විට පැරණි ගිවිසුම අවලංගු වී මාස 02 කට ආසන්න කාලයක් ගත වී තිබුණි. ඒ හේතුවෙන් ආයතනයේ අරමුදල් භාවිතයට ගනිමින් මෙම ආපදා හානි ආවරණය කිරීමට අරමුදලට සිදු වී තිබුණි. විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව 2017 සැප්තැම්බර් 19 දින වන විට එම ආපදාවට අදාළව රු. 1,482,908,152 ක් ආපදා හානි ලෙස ආයතනය විසින් සිය අරමුදල් මඟින් ගෙවා තිබුණි.

4.2 ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) අංක 4/2016 හා 2016 මැයි 30 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ හා රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය ද ඇතිව අරමුදල විසින් 2016 ජූලි 12 දින සිට වසර 5 ක කාලයක් සඳහා වාහන දෙකක් මෙහෙයුම් කල්බදු පදනම මත ලබාගෙන තිබුණි. රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ මාර්ගෝපදේශ අතිරේක 28 අනුව, කල්බදු සම්බන්ධ ප්‍රසම්පාදනයකදී ප්‍රසම්පාදනයේ මුළු පිරිවැය ලෙස මුළු කල්බදු වටිනාකම හෝ මුළු කල්බදු කාලය සැලකිය යුතු වූ අතර ඒ අනුව ඉහත වාහන දෙක සඳහා වසර 5 ක් තුළ ගෙවිය යුතු මුළු වටිනාකම රු.16,650,000 ක් වී තිබුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (i) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ අතිරේක 28 හි 2.14.1 අනුව මෙම ප්‍රසම්පාදනය දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රසම්පාදන කමිටුවක නිර්දේශය මත සිදුකළ යුතු වුවද අරමුදලේ ප්‍රසම්පාදන වලට අදාළව 2016 වර්ෂය සඳහා අමාත්‍යාංශය විසින් දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රසම්පාදන කමිටුවක් පත්කර නොතිබුණි.

- (ii) අරමුදලේ සභාපති, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා හා කළමනාකරු (මුදල්) යන සාමාජිකයන් තිදෙනෙකුගෙන් යුත් කමිටුවක සාමාජිකයින් දෙදෙනෙකු විසින් පමණක් මෙම ප්‍රසම්පාදනය සඳහා අනුමැතිය ලබාදී තිබූ අතර එක් සාමාජිකයෙකු විසින් "මෙය ජාතික අයවැය වකුලේඛ අංක 1/2016 මගින් දක්වා ඇති ප්‍රසම්පාදනයෙන් බැහැරවීමක්" ලෙස දක්වා අනුමැතිය ලබා දී නොතිබුණි.
- (iii) ඉහත අංක 4/2016 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛය හා ඊට අනුබද්ධිත අංක 01/2016 හා 2016 මාර්තු 17 දිනැති ජාතික අයවැය වකුලේඛය අනුව, මෙහෙයුම් කල්බදු ක්‍රමය යටතේ වාහන ලබා ගැනීමේදී භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට පෙර ඇගයීම් කමිටුවක නිර්දේශය ලබාගත යුතු වූ අතර, වාහනය අත්පත් කර ගැනීමට පෙර මහා භාණ්ඩාගාරයේ පූර්ව අනුමැතිය ද ලබාගත යුතු විය. කෙසේ වුවද, 2016 ජූලි 08 දින ලබා ගත් මෙම වාහන සඳහා ඉහත කී නිර්දේශය මෙන්ම භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය ද ලබාගෙන ඇත්තේ වාහනය ලබා ගැනීමෙන් පසු එනම් 2016 ඔක්තෝබර් 15 දිනදී වන අතර එම අනුමැතිය ඉල්ලා තිබුණේ 2016 සැප්තැම්බර් 30 දිනදීය.
- (iv) අංක 1/2016 හා 2016 මාර්තු 17 දිනැති ජාතික අයවැය වකුලේඛයේ 2.3 ඡේදය ප්‍රකාරව, වාහන ලබා ගැනීමේදී තරඟකාරී ලංසු කැඳවීම මගින් වාහන ලබාගත යුතු වුවද, වෙළඳපොළේ මේ සඳහා පිළිගත් මූල්‍ය ආයතන 03 ක් පමණක් ඇති බව දක්වමින් තරඟකාරී ලංසු කැඳවීමෙන් අරමුදල බැහැර වී තිබුණි. කෙසේ වුවද, ඉහත වකුලේඛයේ 2.3 ඡේදය ප්‍රකාරව, සුදුසුකම් ලබන සැපයුම්කරුවන් කාණ්ඩ 03 ක් යටතේ දක්වා තිබුණි.

(ආ) 2016 වර්ෂයේදී මාතර ප්‍රදේශයේ ශාඛා කාර්යාලයක් ඉදි කිරීමට කටයුතු කර තිබුණු අතර එම ඉදි කිරීම හා ඊට අදාළ කාර්යයන්වල ඇස්තමේන්තුගත වියදම් එකතුව රු.1,688,882 ක් විය.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (i) 2006 රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ අංක 4.3.1 හා 4.3.2 අනුව, මිලදී ගැනීම් ආයතනය වන අරමුදල විසින් පළමුව සියලු සම්බන්ධිත වියදම් ඇතුළත් කර මුළු පිරිවැය ඇස්තමේන්තුව සකස් කළ යුතු වුවද, සියලු සම්බන්ධිත වියදම් මුළු පිරිවැය ඇස්තමේන්තුවට ඇතුළත් නොකොට අරමුදල විසින් ප්‍රසම්පාදන 3 ක් ලෙස මිල කැඳවීම් කර සැපයුම්කරුවන් තෝරා ගෙන තිබුණි.
- (ii) මෙම කාර්යය සැලසුම් කිරීමේ සිට තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු නිර්දේශය ලබා ගැනීම දක්වා විශාල කාල පරාසයක් ගත කර ඇති බව එනම් වසරක් පමණ ගත වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.
- (iii) 2016 ජූනි 01 දිනැති මාතර දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ අංක ඩීඑස්එම්/ඒඩීඑම්/ඒඕවීබීයූ/08/01 දරන ලිපිය අනුව, ලේකම් කාර්යාලය ඉදිරිපස පිහිටි ගොඩනැගිල්ල අළුත්වැඩියා කර පවත්වා ගෙන යාම සඳහා අරමුදල වෙත භාර දී තිබුණද දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ එකඟතාවක් හෝ නීත්‍යානුකූල ගිවිසුමක් නොමැතිව නව ඉදි කිරීම් සිදු කර තිබුණි.

(ඇ) 2016 අයවැය යෝජනාව මගින් ස්වාභාවික විපත් සඳහා සමස්ත රටම ආරක්ෂා කිරීම උදෙසා රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමයක් යෝජනා කර තිබුණු අතර ඒ අනුව ඒකපුද්ගල රක්ෂණාවරණය රු.මිලියන 2.5 ක්ද ආපදාවන්ට ලක්වන එක් පුද්ගලයෙකු වෙනුවෙන් උපරිමය රු. ලක්ෂයක ආවරණයක්ද, හිමිවන පරිදි රු.මිලියන 10,000 ක (රු.බිලියන 10 ක) සමස්ත රක්ෂණාවරණයක් හා සමුදුරෙහි ධීවර කර්මාන්තයෙහි යෙදී සිටිනා අතරතුර හදිසි

අනතුරුවලට මුහුණ දෙන ධීවරයින් වෙනුවෙන් රු.මිලියන 01 ක හදිසි අනතුරු මරණ රක්ෂණවරණයක්ද හඳුන්වා දීමට යෝජනා කර තිබුණි. යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස අයවැය මගින් රක්ෂණ වාරික ලෙස 2016 වර්ෂයේදී රු.මිලියන 300 ක්ද, 2017 වර්ෂයේදී රු. මිලියන 500 ක්ද ප්‍රතිපාදන වෙන්කර තිබුණු අතර අරමුදල මේ සඳහා ප්‍රතිරක්ෂණවරණයක් ලබා ගැනීමට කටයුතු කර තිබුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (i) ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රතිරක්ෂණ වාරික මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 2.14.1 හා ඊට අදාළව සිදු කළ සංශෝධනවලට අනුව, රු. මිලියන 200 ට වඩා වැඩි ප්‍රසම්පාදන අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත්කළ ප්‍රසම්පාදන කමිටුවක (CAPC) නිර්දේශය මත සිදුකළ යුතු වුවද, මෙම ප්‍රතිරක්ෂණවරණයේ මුළු වටිනාකම රු. මිලියන 420 ක් වුවද අරමුදල එසේ කටයුතු කර නොතිබුණි. වෙනත් ප්‍රතිරක්ෂණවරණයක් (Retrocession) සඳහා පත්කළ ප්‍රසම්පාදන කමිටු අදාළ කර ගනිමින් මීට අදාළ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු අරමුදල විසින් සිදුකර තිබුණි.
- (ii) මෙම ප්‍රතිරක්ෂණවරණය ජාත්‍යන්තර A අනුපාතික ආයතනවලින් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කර තිබුණද ඊට අදාළ දැන්වීම් දේශීය පුවත්පතක හා අරමුදලේ වෙබ් අඩවියේ පමණක් පල කර තිබුණි.
- (iii) ප්‍රතිරක්ෂණවරණ සඳහා වාරික ගෙවීමේදී ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියෙන් බැහැරව තෝරා ගත් සමාගම් සඳහා 2016 මැයි 30 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල යටතේ ආවරණ අනුමැතියක් පමණක් ලබාගැනීමට අරමුදල ක්‍රියාකර තිබුණි. කෙසේ වුවද, මෙම අනුමැතිය ලබා ගන්නා අවස්ථාව වන විටත් එනම් 2016 අප්‍රේල් 06 දින වන විටත් අදාළ ප්‍රතිරක්ෂණ සමග අරමුදල ගිවිසුමකට එළඹ තිබුණි.

4.3 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) විගණනයට ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව, 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට අරමුදලේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩල 269 ක් හා තථ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 210 ක් වීමෙන් පුරප්පාඩු සංඛ්‍යාව 59 ක් විය.
- (ආ) 2016 වර්ෂයේදී කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අරමුදල ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය සඳහා එවකට පැවති කාර්ය මණ්ඩලයේ එකතුව වූ 197, සියයට 37 කින් එනම් 269 දක්වා වැඩි කර තිබුණද අරමුදලේ ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණ කටයුතු මේ වන විටත් මූලික අදියරේ පැවතුණි.
- (ඇ) අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය තුළ පවතින ස්ථීර ද්විතීයික මට්ටමට අයත් (කළමනාකරණ සහකාර/ දුරකථන ක්‍රියාකරු හා පිළිගැනීමේ නිලධාරී) තනතුරු 22 ක් හා ප්‍රාථමික මට්ටමට අයත් (කාර්යාල සහායක) තනතුරු 07 ක් කොන්ත්‍රාත් පදනමින් බඳවා ගැනීම් සිදු කර තිබුණි.
- (ඈ) 2016 වර්ෂය තුළදී අරමුදල විසින් අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය තුළ වූ ඉහළ කළමනාකරණ තනතුරු 03 ක් හා මධ්‍ය මට්ටමේ තනතුරු 13 ක් සඳහා නිලධාරීන් බඳවා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් සිදු කළ නියැදි පරීක්ෂාවේදී පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (i) සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩල සඳහා සාමාජිකයින් පත් කිරීම විධිමත්ව සිදු කර නොතිබුණි.
 - (ii) පුවත්පත් දැන්වීමක් පල කර 2015 දෙසැම්බර් 28 දිනට පෙර අයදුම්පත් කැඳවා තිබුණු, කළමනාකරු (සාමාන්‍ය රක්ෂණ) තනතුර සඳහා මේ දක්වා බඳවා ගැනීම් සිදු කර නොතිබුණි.
 - (iii) තනතුරු 02 ක් සඳහා විධිමත් හා විනිවිදභාවයෙන් තොරව සම්මුඛ පරීක්ෂණ පවත්වා බඳවා ගැනීම් සිදු කර තිබුණි. 2016 නොවැම්බර් 15 දින බඳවා ගෙන තිබුණු තවත් තනතුරක් සඳහා අනුමත බඳවා ගැනීම් පරිපාටියෙන් බැහැරව අයදුම්පත් කැඳවා තිබුණි.
- (ඉ) ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටමේ පුරප්පාඩු 05 තුළ සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුරක්, කළමනාකරු තනතුරු 03 ක් හා අභ්‍යන්තර විගණන තනතුරක් ඇතුළත් විය. අනුමත අභ්‍යන්තර විගණන තනතුරු මේ දක්වා පුරප්පාඩුව පැවතීම හා ඉහත කී තනතුරු සඳහා ස්ථිර නිලධාරීන් බඳවා ගැනීමට ක්‍රියා නොකර වැඩ බැලීමේ පදනම මත තනතුරු පිරවීමට අනුමැතිය ලබා දී තිබුණි.
 - (ඊ) තෘතීයික හා ද්විතීයික මට්ටම්වල පුරප්පාඩු අතුරින් තනතුරු 50 ක් විගණන දිනය වූ 2017 අගෝස්තු 30 දින වන විටත් පුරප්පාඩුව පැවතුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීටීඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 6.5.1 ඡේදයට අනුව, මූල්‍ය වර්ෂය අවසාන වී දින 60 ක් ඇතුළත කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව හා මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබුණේ 2017 නොවැම්බර් 01 දිනදීය.

5.2 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

අයවැයගත වියදම් හා ත්‍රාස වියදම් අතර සියයට 11 සිට සියයට 239 දක්වා වූ පරාසයක විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනමය ඵලදායී මූල්‍ය පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා ගෙන නොතිබුණි.

5.3 කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියේ ඵලදායීත්වය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) අරමුදල විසින් Zillione Cash book පරිගණක මෘදුකාංගය භාවිතා කරමින් මුදල් පොත හා බැංකු සැසඳුම සකස් කිරීම සිදු කෙරෙමින් පැවතුණද, ලෙජර් ගිණුම් පවත්වාගෙන යාම හා අවසාන ගිණුම් සකස් කිරීම සඳහා Sage accpacc ගිණුම්කරණ මෘදුකාංගය භාවිතා කර තිබුණි. මෘදුකාංග අතර දත්ත හුවමාරුව විධිමත් අභ්‍යන්තර පාලනයක් සහිතව සිදු කරන බවත් නිරීක්ෂණය නොවූණු අතරම එම දත්ත සම්ප්‍රේෂණය තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය මගින් සිදුකරන බවත් ඒ සඳහා ගිණුම් අංශයේ සහභාගීත්වයක් නොමැති බවත් නිරීක්ෂණය විය. ඒ හේතුවෙන් මාසිකව බැංකු සැසඳුම් පිළියෙල කිරීමේදී, මුදල් පොතේ මාසයක් අවසානයේ

ඇති ශේෂයන් හා බැංකු සැසඳුම සකස් කිරීමේදී සලකා ඇති මුදල් පොතේ මාසික අවසාන ශේෂ අතර වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය.

- (ආ) මෙම මෘදුකාංගයේ ගිණුම් කටයුතු කිරීමේදී මුරපද (Password) පාලනය ඉතා දුර්වල මට්ටමක පවතින බැවින් ගිණුම් පද්ධතිය වෙත ඕනෑම නිලධාරියෙකුට ඇතුළු වීමේ අවධානමක් පැවතුණි.
- (ඇ) පෞද්ගලික විගණන සමාගමක් වෙත රු. 1,150,000 ක් ගෙවා 2016 මැයි සිට ජුනි දක්වා කාලපරිච්ඡේදය සඳහා අරමුදලේ පද්ධති විගණනයක් සිදුකර තිබුණි. එහිදී පෙන්වා දී ඇති පරිදි අග්‍රහාර අංශයේ දත්ත පද්ධතියේ ඇති අඩුපාඩු නිවැරදි කර ගැනීමට 2016 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් කළමනාකරණයේ අවධානය යොමු කර නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින් වර සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර -----	විගණන නිරීක්ෂණ -----
(අ) මූල්‍ය පාලනය	<ul style="list-style-type: none"> (i) වෙක්පත් අංක, මුදල් පොතට ඇතුළත් කිරීම නිවැරදිව සිදු කර නොතිබීම. (ii) විගණනයට ඉදිරිපත් කර ඇති බැංකු සැසඳුම් පිළියෙල කළ දිනය සඳහන් නොවීම. (iii) මාසික හා කාර්තු මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී ඇතැම් වියදම් මුදල් පදනමට ගිණුම්ගත කර තිබීම. (iv) සුළු මුදල් පොත් ශේෂ හා භෞතික ශේෂ අතර විචලනයක් පැවතීම, සුළු මුදල් වවුචර් සහතික නොකිරීම හා අනුමත නොකිරීම, විධිමත් ලෙස වවුචර් අංක යොදා නොතිබීම. (v) අරමුදලේ SRCC & TR අංශය සඳහා යාවත්කාලීන කරන ලද ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් පවත්වා නොතිබීම. (vi) ආපදා ණය ලේඛනය විධිමත්ව නඩත්තු නොකිරීම. (vii) අවශ්‍යතාවය අනුව, නිවැරදි ඇස්තමේන්තු සකස් කර අත්තිකාරම් ලබාදී නොදීම. (viii) ජ'නල් සටහන් යෙදීමේදී ජ'නල් වවුචර් පිළියෙල කර අනුමත කර නොතිබීම හා Sage Accpacc වෙත යාවත්කාලීන කරන ද්විත්ව සටහනේ මුද්‍රිත පිටපතක් ලබාගෙන එහි සකස් කිරීම, පරීක්ෂා කිරීම, අනුමත කිරීමට අදාළ නිලධාරීන් අත්සන් යොදා තිබුණු අවස්ථා පමණක් නිරීක්ෂණය වීම. (ix) ආයතනයෙන් තැපෑලට යොමු කරන සියලුම වෙක්පත් අදාළ ලේඛනයේ සටහන්ව නොතිබීම.

(ආ) ගිණුම්කරණය

- (i) සාමාන්‍ය රක්ෂණය - මෝටර් නොවන අංශයේ විකුණුම් ඉන්වොයිස් පෙර අංක යෙදූ පිළිවෙලින් පරිගණක ගත පද්ධතියක් ඇසුරින් ජනනය නොකෙරුණු නිසා පරිගණක පද්ධතියෙන් ලබා ගන්නා ණයගැති ශේෂ ලැයිස්තුවෙහි ඇතුළත් ඉන්වොයිස් අංක හා අදාළ අංශයෙහි පවත්වාගෙන යන ඉන්වොයිස් ලේඛනයෙහි සඳහන් අංක අතර වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය වීම.
- (ii) සියලු මුදල් හෝ වෙක්පත් ලැබීම් සඳහා ලදුපතක් නිකුත් නොකිරීම.
- (iii) ජ'නල් සටහන් අනුමත කිරීමේ සීමාවන් (Limits) තීරණය නොකිරීම.
- (iv) ජර්නල් සටහන් නිසි අනුමැතියකින් යුතුව ගිණුම්කරණ පද්ධතියට ඇතුළත් නොකිරීම හා ඊට අදාළ සාක්ෂි ලෙස අදාළ උපයෝගී ලේඛනවලට යොමුවක් නොදැක්වීම.

(ඇ) මානව සම්පත් කළමනාකරණය

- (i) අනුමත බඳවා ගැනීමේ පරිපාටියට අනුකූලව බඳවා ගැනීම් සිදු නොකිරීම.
- (ii) සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩල විධිමත්ව පත් නොකිරීම.

(ඈ) ශාඛා කළමනාකරණය

- (i) වත්කම් කළමනාකරණයේ අඩුපාඩු පැවතීම.
- (ii) ප්‍රධාන කාර්යාලයෙන් ලැබෙන නාවකාලික රක්ෂණ ආවරණ පොත් (cover note) හා මුද්‍රිත ආකෘති පත්‍ර පිළිබඳ විධිමත් ලේඛන නොමැති වීම.
- (iii) ඒවා අස්ථානගතවීම්වලට අදාළ විධිමත් සාක්ෂි නොමැති වීම.
- (iv) නාවකාලික රක්ෂණ ආවරණ පොත් (Cover Note Book) භාවිතය විධිමත් නොවීම.
- (v) අබලි ද්‍රව්‍ය හා රක්ෂණ කාඩ්පත් වලට අදාළව විධිමත් ලේඛනයක් නොමැති වීම.
- (vi) සුළු මුදල් පාලනය සම්බන්ධ ගැටළු පැවතීම.
- (vii) පැමිණීම, පිටවීම, නිවාඩු හා බැහැරයාමේ ක්‍රමයක් විධිමත් නොවීම.
- (viii) උප කාර්යාලවල එකතු කරන ලද මුදල් බැංකුවේ තැන්පත් කිරීමේදී ප්‍රමාදයන් සිදුවීම.
- (ix) අග්‍රහාර අයදුම්පත් ස්කෑන් (Scan) කිරීමේදී අයදුම්පත් විධිමත්ව භාරනොගැනීම හා ස්කෑන් කරන ලද අයදුම්පත් විධිමත්ව බැහැර නොකිරීම.